

Aan het algemeen bestuur

Datum: 4 oktober 2023

Kwijtscheldingsbeleid en –regeling Waterschap De Dommel 2024

Voorstel

1. In te stemmen met het voorstel om de kwijtscheldingsnorm met ingang van 01 januari 2024 te verhogen van 95% naar 100% van het bijstandsniveau;
2. vast te stellen de Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2024.

0. Korte samenvatting

Waterschap De Dommel verleent kwijtschelding voor de watersysteemheffing ingezetenen en voor de zuiverings- en verontreinigingsheffing voor het lozen van afvalwater vanuit een woonruimte. Belastingplichtigen van De Dommel kunnen hiervoor in aanmerking komen als zij een inkomen van ten hoogste 95% van het bijstandsniveau hebben en zij onvoldoende eigen vermogen hebben. Dit wordt de kwijtscheldingsnorm genoemd. Alle gemeenten binnen ons gebied en de andere waterschappen gaan uit van een kwijtscheldingsnorm van 100% van het bijstandsniveau. Dit voorstel ziet erop om onze kwijtscheldingsnorm gelijk te trekken aan de norm van de gemeenten.

In verband met het voorstel om in te stemmen de kwijtscheldingsnorm met ingang van 01 januari 2024 te verhogen van 95% naar 100% van het bijstandsniveau, is een nieuwe kwijtscheldingsregeling opgesteld. Deze ligt ook voor aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling. Met deze nieuwe kwijtscheldingsregeling worden geen andere inhoudelijke wijzigingen beoogd.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Volgens de Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2022 kan kwijtschelding worden verleend voor opgelegde aanslagen die betrekking hebben op de watersysteemheffing ingezetenen en de zuiverings- en verontreinigingsheffing. Het gaat dan over huishoudens die afvalwater lozen via het riool (zuiveringsheffing) of eventueel direct lozen op een beek of sloot (verontreinigingsheffing). De groepen die voor kwijtschelding in aanmerking komen worden hierna aangehaald als 'belastingplichtigen'. De Dommel verleent geen kwijtschelding aan bedrijven of zzp'ers.

Een belastingplichtige komt voor kwijtschelding in aanmerking als hij de aanslag aantoonbaar niet kan betalen. Hierbij wordt gekeken naar de betalingscapaciteit én het

vermogen. Waterschap De Dommel hanteert hiervoor een kwijtscheldingsnorm van 95% van het bijstandsniveau. Wanneer een belastingplichtige voor kwijtschelding in aanmerking komt, wordt de aanslag volledig kwijtgescholden.

De Belastingdienst hanteert een basis kwijtscheldingsnorm van 90% van het bijstandsniveau. De andere waterschappen en alle gemeenten binnen ons gebied hanteren een kwijtscheldingsnorm van 100%. Waterschap De Dommel gebruikt dus een strengere norm dan gebruikelijk is voor lagere overheden. Met dit voorstel willen we onze kwijtscheldingsnorm gelijktrekken aan de norm van alle gemeenten binnen ons gebied.

Wanneer met dit voorstel wordt ingestemd, is ook een wijziging van de huidige 'Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2022' vereist (**bijlage A**).

1.2. Beleidscontext/Historie

In artikel 144 van de Waterschapswet is bepaald dat waterschappen kwijtschelding kunnen verlenen voor de waterschapsbelastingen. In de Invorderingswet 1990 is vervolgens geregeld dat bestuursorganen op bepaalde punten zelf nadere regels mogen stellen.

Waterschappen mogen voor de kwijtschelding verschillende keuzes maken:

- Voor welke aanslagen wordt kwijtschelding verleend?
- Gehele of gedeeltelijke kwijtschelding?
- Welke kwijtscheldingsnorm wordt gehanteerd?
In de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 is een minimumnorm van 90% van het bijstandsniveau vastgelegd. Waterschappen kunnen dus kiezen voor een kwijtscheldingsnorm tussen de 90% en 100% van het bijstandsniveau.
- Zijn er voor afwijzing op vermogen extra financiële middelen toegestaan dan het minimum?
- Wordt bij de betalingscapaciteit rekening gehouden met kosten voor kinderopvang?

De kwijtscheldingsregeling van De Dommel is in het verleden meerdere keren herzien. In eerste instantie verleende De Dommel alleen kwijtschelding voor de zuiveringsheffing. Bij het besluit van 19 december 1990 heeft het waterschap besloten ook kwijtschelding te gaan verlenen voor de verontreinigingsheffing. Deze kwijtschelding werd op 26 oktober 1994 uitgebreid met de watersysteemheffing ingezetenen. Op 20 december 1995 besloot het bestuur vervolgens tot een verhoging van de kwijtscheldingsnorm van 90% naar 95%. Op 29 september 2021 heeft het bestuur tot slot ingestemd met de verruiming van de kwijtschelding voor AOW-gerechtigden tot 100% van het bijstandsniveau.

Onder het huidige beleid wordt dus alleen kwijtschelding verleend voor de watersysteemheffing ingezetenen en voor de zuiverings- en verontreinigingsheffing voor lozen van afvalwater vanuit woonruimtes. Er wordt volledig kwijtgescholden en er wordt uitgegaan van een kwijtscheldingsnorm van 95% van het bijstandsniveau. Voor AOW-gerechtigden wordt van dit laatste afgeweken en wordt al wel uitgegaan van een verruimde kwijtscheldingsnorm.

In de bestuursvergadering van 29 september 2021 is het verhogen van de

kwijtscheldingsnorm van 95% naar 100% van het bijstandsniveau al eerder besproken. Het algemeen bestuur heeft toen, met 12 stemmen voor en 13 stemmen tegen, besloten niet in te stemmen met het voorstel.

In het kader van het bestuursprogramma 2023-2027 is het kwijtscheldingsbeleid opnieuw op de agenda gezet. Het algemeen bestuur is voornemens de kwijtscheldingnorm voor de belastingplichtigen, die volgens de huidige regeling voor kwijtschelding in aanmerking komen, vast te stellen op 100% van het bijstandsniveau. Deze verruiming van het kwijtscheldingsbeleid wordt voorgesteld 'vanuit sociaal oogpunt en een consistent en uitlegbaar beleid van overheidsinstanties' en omdat we als waterschap werken vanuit één overheidsgedachte.

2. Doel/meetbaar effect

Een geactualiseerd kwijtscheldingsbeleid waarin voor iedere burger duidelijk is hoe De Dommel haar kwijtscheldingsbeleid invult.

3. Uitwerking van het voorstel

3.1. Inhoud en argumenten

Het huidige kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op een kwijtscheldingsnorm van 95% van het bijstandsniveau. Uit het bestuursprogramma 2023-2027 blijkt dat het algemeen bestuur de kwijtscheldingsnorm wil vaststellen op 100%.

Verhoging van de kwijtscheldingsnorm leidt, met een voorzichtige inschatting, tot een verhoging van het kwijt te schelden bedrag door De Dommel van € 1.500.000,- per jaar. Dit bedrag bestaat uit het totaal aan belastingopbrengsten wat bij een verhoging van de norm wordt misgelopen. Dit komt omdat de groep belastingplichtigen die boven 95% van de bijstandsnorm zit, maar onder de 100%, hun aanslag dan niet hoeft te voldoen.

3.2 Tariefstijging voor andere belastingbetalers bij meer kwijtschelding

Als meer kwijtschelding wordt verleend, dan moet de kwijtgescholden belastingopbrengst via de tariefstelling door andere belastingplichtigen worden opgebracht. Dit leidt tot de volgende stijging van de tarieven:

Tariefstijging heffingen bij verhoging norm naar 100%

Heffing	Tariefstijging bij 100% norm	Tariefstijging in percentage
Watersysteemheffing ingezetenen (per huishouden)	Circa € 0,96/jaar	1,9%
Zuiveringsheffing éénpersoonshuishouden (1 VE)	Circa € 0,88/jaar	1,6%
Zuiveringsheffing meerpersoonshuishouden (3 VE)	Circa € 2,64/jaar	1,6%

3.3 Wijziging 'Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2022'

In de kwijtscheldingsregeling wordt het besluit tot verhoging van de kwijtscheldingsnorm van 95% naar 100% vastgelegd.

Hiernaast is een nieuw artikel toegevoegd waarin is vastgelegd dat De Dommel kwijtschelding verleent voor het gehele aanslagbedrag. Dit was namelijk onder de oude regelgeving niet vastgelegd. Met deze aanpassing wordt een regeling beoogd waarin het voor alle belastingplichtigen duidelijk is hoe De Dommel met kwijtschelding omgaat.

Gelet op de hiervoor genoemde wijzigingen, is ook de toelichting bij de regeling aangepast. Voor alle wijzigingen wordt verwezen naar 'Wijzigingen Kwijtscheldingsregeling WDD 2024 ten opzichte van 2022', welke als **bijlage B** wordt overgelegd. Met het opstellen van het nieuwe beleid zijn geen andere inhoudelijke wijzigingen beoogd dan de aanpassing van de norm en vastlegging van het huidige beleid.

3.4 Risico's

Het huidige beleid leidt geregeld tot vragen van belastingplichtigen en belangenorganisaties. Ook komen er met regelmaat klachten of negatieve reviews binnen over het kwijtscheldingsbeleid dat De Dommel hanteert. Wanneer we ons beleid niet actualiseren zal dat verder toenemen. **Bovendien moet De Dommel dit verouderde beleid voor de rechter kunnen verdedigen. Een verouderde kwijtscheldingsregeling kan afbreuk doen aan het imago van het waterschap en kan leiden tot verschillende opvattingen over de uitvoering van het beleid.**

4. Financiën

4.1 Financiële consequenties

De verhoging van de kwijtscheldingsnorm naar 100% heeft als gevolg dat de benodigde belastingopbrengsten, via aanpassing tariefstelling, worden herverdeeld. Daarbij dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten. Er zijn dus geen gevolgen voor de totale belastingopbrengst.

Deze extra kwijtschelding, dus de gederfde belastingopbrengst, van € 1.500.000,- moet worden betaald door de overige belastingplichtigen. Dit bedrag bestaat uit € 1.100.000,- voor de zuiveringsheffing en € 400.000,- voor de watersysteemheffing ingezetenen.

Het zuiveringsheffingsdeel wordt (naar rato) betaald door alle categorieën die vervuilingseenheden betalen en het watersysteemheffing ingezetenen deel door de ingezetenen met een inkomen boven 100% bijstandsnorm.

De impact van de verhoging van de kwijtscheldingsnorm is niet voorzien in de voorjaarsnota 2024, maar wordt meegenomen in de begroting 2024.

Op de voorgestelde wijzigingen van de kwijtscheldingsregeling van De Dommel zijn geen verdere financiën van toepassing. Dit betreft enkel een vastlegging van het beleid en bevat geen inhoudelijke wijziging.

5. Uitvoering en evaluatie

5.1 Bestuurlijke vervolgstappen

Na de besluitvorming in het algemeen bestuur zal het voorstelde Kwijtscheldingsbeleid Waterschap De Dommel operationeel zijn per 1 januari 2024. Hiervoor is het van belang dat ook de 'Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2022' wordt aangepast in overeenstemming met dit voorstel. De Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2024 wordt hierna bekendgemaakt in het Waterschapsblad en gepubliceerd op Overheid.nl.

Naar aanleiding van deze wijziging moet ook de 'Leidraad Invordering Waterschap De Dommel' worden geactualiseerd.

5.2 Externe communicatie

In samenspraak met de communicatieadviseur zal het bestuursbesluit onder de aandacht van de belastingplichtigen worden gebracht. De verhoging van de tarieven voor de belastingplichtigen wordt in ieder geval opgenomen in de jaarlijkse bijsluiter bij de belastingaanslag. Deze wordt naar alle belastingplichtigen gestuurd. Hierin wordt ook toegelicht waar de verhogingen vandaan komen.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris

Bijlagen

Bijlage A: Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2024

Bijlage B: Wijzigingen 'Kwijtscheldingsregeling WDD 2024' ten opzichte van 2022

Besluit

Kwijtscheldingsbeleid Waterschap De Dommel 2024

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

1. In te stemmen met het voorstel om de kwijtscheldingsnorm met ingang van 01 januari 2024 te verhogen van 95% naar 100% van het bijstandsniveau;

2. vast te stellen de Kwijtscheldingsregeling Waterschap De Dommel 2024.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 4 oktober 2023.

het algemeen bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris